GAZETA KRAKOWSKA

Nro 90.

z KRAKOWA dnia 11 LISTOPADA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 3 Listopada.

JO. Xiąże Drucki, Lubecki, Minister Prezyduiący w Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu, wyiechał dnia onegdayszego z tuteyszey stolicy do Petersburga.

Z Petersbuga d. 4 Października D. K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Rozkazem dziennym z dnia 2 Października N. Cesarz Jmć mianował J. C. Mość Wielkiego Xięcia Następcę Tronu, Atamanem wszystkich woysk Kozackich.

Tymże Rozkazem dziennym Jego Cesarska Mość raczył mianować Jenerałem Jazdy, Jenerała Adjutanta Jenerała Porucznika Hrabiego Czerniszewa, zarządzaiącego Ministerstwem Woyny.

Xiążę Lieven, Członek Rady Państwa, tymże Rozkazem dziennym, mianowanym Jenerałem Piechoty.

W skutku nowego urządzenia Ministerium Morskiego, Rzeczywisty Radca Stanu Charytonowski, mianowany Dyrektorem Kancellaryi Ministra morskiego; Kontr-admirałowie Kruzensztern i Bellingshauzen, Jenerał-Major Gołownin i Rzeczywisty Radca Stanu Nikolski, mianowani Członkami dożywotniemi Komitetu naukowego, a P. Michayłow, 5tey klassy, Rządcą Kancellaryi Rady Admiralicyyney.

— Dnia 7go —

Reskryptem z dnia 1go b. m. N. Cesarz Jmć raczył dać wielki krzyż orderu S. Włodzimierza 2giey klassy, Radcy taynemu d'Oubril, Swemu Nadzwyczaynemu Posłowi i Ministrowi pełnomocnemu przy N. Królu Jmci Katolickim.

Dnia 2go b. m. N. Cesarz Jmć raczył dać insignia dyamentowe orderu Sgo Alexandra Newskiego Jenerałom Adjutantom Admirałowi Sieniawinowi i Jenerałowi Porucznikowi Benkendorfowi, Szefowi korpusu żandarmów i dowódcy główney kwatery J. C. M. Każdy z tych Jenerałów otrzymał stosowny reskrypt N. Pana.

Ukazami z dnia 2go b. m. wydanemi do Kantoru Dworu, N. Cesarz Jmć raczył mianować Panny Alexandrynę Essen, córkę Jenerała piechoty, i Elżbietę Batuszków, córkę Senatora, Pannami honorowemi NN. Cesarzowych.

Ukazem z dnia 2go b. m. N. Cesarz Jmć raczył dać stopień Rzeczywistych taynych Radców taynym Radcom: Xiążęciu Ser-

giuszowi Sołtykowowi, Bolotnikowi, Muchanowi, Hrabiemu Sewerynowi Potockiemu, Kusznikowi i Sperańskiemu.

Rzeczywisty Radca tayny Hrabia Stroganow został mianowany członkiem Rady Państwa.

Reskrypt, który N. Cesarz Jmć raczył wydać do Radcy taynego Rebeaupierre zaszczycaiąc go orderem S. Alexandra Newskiego, iest w osnowie następuiący.

» Niezmordowane starania WPana w powierzonych mu układach z Ministerstwem Porty Ottomańskiey, i stałe usiłowania ku przywiedzeniu ich do zbawiennego wypadku dla przywrócenia spokoyności na Wschodzie, co iest głównym celem dobroczynney troskliwości Naszey i sprzymierzonych z Nami Mocarstw, ziednały WPanu szczególną Naszę życzliwość, którey pragnąc dać iawny dowód, mianowaliśmy WPana Kawalerem orderu S. Alexandra Newskiego, i przesyłamy insignia iego, zalecaiąc nosić ie podług statutów. Jestem WPanu przychylny.

(podpisano) MIKOŁAY.

W Petersburgu 2go Października 1827 r.

WIADOMOŚCI Z GEORGII

Bulletyn oddzielnego woyska Kaukazkiego.

Jenerał-Adjutant Paszkiewicz otrzymawszy od Jenerała-Porucznika Krassowskiego wiadomość o przybyciu Abbasa-Mirzy do okolic Erywanu, tudzież rapport o bitwie stoczoney dnia 18 Sierpnia niedaleko Eczmiadzinu, wyszedł dnia 27go z swoiego obozu w Karababa na pomoc iemu z połączonym pułkiem gwardyi, pułkami Georgiyskim grenadyierów, Szyrwańskim piechoty, 7mym karabinierów, Czugoniewskim ułanów, Niżny-Nowgorodzkim dragonów, Kozaków Dońskich Iłowayskiego, Szamszewa i Karpowa, oraz 30 działami, zostawuiąc w Karababa inne woysko głównego oddziału pod dowództwem Jenerała-Porucznika Xięcia Eristowa.

Woysko to połączyło się dnia 28 Sierpnia w Nakitszewanie, i nazaiutrz udało się ku Erywanowi. Dowiedziano się, iż Ali-Naghi-Mirza i Hassan Chan obozowali przy Czors; dla przeszkodzenia więc, aby nie napastowali oddziału Jenerała-Adjutanta Paszkiewicza, Jenerał-Porucznik Xiążę Eristow, który pozostał w Karababa, otrzymał rozkaz zebrania się pod Nekitszewanem, i uczynienia iakiego poruszenia ku Maranda, Czors i Maku, w miarę możności.

Jenerał-Adjutant Paszkiewicz przybywaiąc dnia 31 Sierpnia z oddziałem swoim do powiatu Szaturskiego, dowiedział się, iż Abbas-Mirza obozował ieszcze ni daleko Erywanu, nad rzeką Zanga, powyżey tey twierdzy.

W dniach 1, 2, 3 i 4 Września oddział posuwał się ciągle bez przeszkody; części iazdy nieprzyiacielskiey uważały poruszenia iego, lecz nie przeprawiły się na lewy brzeg Araxu.

Dnia 5go Września Jenerał-Adjutant Paszkiewicz przybył z oddziałem swoim do Eczmiadzinu, gdzie zastał Jenerała-Porucznika Krassowskiego. — Otrzymano doniesienie, iż Abbas-Mirza opuściwszy stanowisko swoie nad Zangą, udał się do zamku Karakaly, leżącego nad Araxem, blisko o 15 wiorst za Sardar-Abadem.

Dnia 6go Jenerał-Porucznik Krassowski posunął się z obozu swego z Dziangili ku Erywanowi z pierwszą dywizyią parku artylleryi służącey do oblężenia, którego dwie inne dywizyie w bliskości za nim ciągnęły.

Znaczną część mieszkańców prowincyi Erywańskiey postanowiła połączyć się z nami; deputowani ich przybyli dnia 8go Wrze-

śnia do Jenerała-Adjutanta Paszkiewicza, z prośbą o posłanie woyska na ich spotkanie, i ofiarowaniem dostarczenia kilkaset czetwerti zboża.

Wskutku czego Jenerał-Adjutant Paszkiewicz wyszedł z Eczmiadzinu z całym swoim oddziałem, który wzmocnił batalionem pułku Kabardskiego, dla zbliżenia się do Araxu ku kopalni soli w Kolpi, blisko ktorey wszyscy prawie mieszkańcy prowincyi Erywańskiey zebrali się w gòrach.

Dnia 10go Września, oddział ten przepędził noc we wsi Kale-Ark, gdzie naczelnik Kolpi, Ussup-Bek, w towarzystwie starszyzny mieszkańców Ormiańskich z Kolpi, Asztarak, Uszagan i kilku innych wsi, przybył do Jenerała-Adjutanta Paszkiewicza, dla zapewnienia go o ich gorliwości w służbie N. Cesarzowi, i uwiadomienia, że w Kolpi znaydowało się 500 czetwerti pszenicy i ięczmienia, należących do rzadu Perskiego; proponowali oraz przedać mu 400 czetwerti pszenicy i kilkaset sztuk bydła; z powodu tych ofiar, Jenerał-Adjutant Paszkiewicz polecił Jenerałowi-Porucznikowi Hrabiemu Suchtelen 2giemu, pełniącemu obowiązki Szefa głòwnego Sztabu korpusu, aby udał się rozpoznać wszystko na mieyscu, i opatrzył obòz w zboże i sól; na tę wyprawę dał mu 11 kompaniy piechoty, 6 dział, i całą iazdę oprócz iednego pułku kozaków, aby ich użył do sprowadzenia pszenicy i ięczmienia.

Abbas-Mirza dowiedziawszy się o poruczeniu Jenerała-Adjutanta Paszkiewicza, udał się na dół rzeki Arax po prawym brzegu, i zatrzymał się o 70 wiorst od Eczmiadzinu, za strumieniem błotnistym zwanym Karassu, naprzeciw Dawalu, zkąd chciał cofnąć się ieszcze daley w kierunku do Koi.

Jenerał-Adjutant Paszkiewicz postanowił uderzyć zaraz na Sardar-Abad, i nie oblegać Erywanu, aż po zaięciu tey twierdzy. — Otrzymano iuż wiadomość, iż oblężenie Sardar-Abadu zaczęło się dnia 15go Września.

Ze Lwowa d. 24 Października.

Jak w latach upłynionych, tak i roku teraźnieyszego Seym z przyzwoitą przedmiotowi uroczystością odprawiony został.

Kommissarze nadworni na Seym tegoroczny przez N. Pana mianowani: JW. Hrabia Alfred Potocki i Uro. Jan Korytowski w uroczystym orszaku otoczeni dwoma plutonami pułku jazdy lekkiey dragonów Hohenzollern udali się ze swoiemi pełnomocnictwami w dniu 14 b. m. do Gubernatora tych Królestw, JO. Xiążęcia Lobkowicz, gdzie ich licznie zgromadzeni Członkowie Stanów przyięli.

Dnia 15go Seym zagaiony został. JO. Xiążę Gubernator w zupełney gali udał się o godzinie 10 przed południem na Zgromadzenie Stanów, gdzie go u wstępu sali JW. JX. Prymas na czele Dygnitarzów Koronnych przyiął i do oznaczonego krzesła odprowadził.

Po odczytaniu Naywyższego Reskryptu przez obydwòch Sekretarzy Seymowych, miał JO. Xiążę Gubernator pełną dostoyności Mowę w ięzyku kraiowym, poczem dla zaproszenia JJWW. Kommissarzy na Zgromadzenie Seymu wysłał Deputacyią złożoną z W. JX. Witosławskiego, Kanonika Przemyskiego, JW. Hr. Jana Stadnickiego, Urod: Strachockiego i Burmistrza Lwowskiego, P. Home.

Za przybyciem JJWW. Kommissarzy i gdy ciż mieysce swoie zaięli, JW. pierwszy Kommissarz Seymowy, Hrabia Alfred Potocki zabrał głos, w śród którego złożył Zgromadzonym Stanom Naywyższe Reskrypta i Postulata Królewskie, które w ięzykach Niemieckim i Polskim odczytano; JO. Xiążę Gu-

)2(

bernator stósowną Mową odpowiedną to pierwsze uroczyste posiedzenie zamknął. Poczem JJWW. Kommissarze Seymowi do mieszkania swoiego powrócili i tak, iak JO. Xiążę Gubernator i JW. JX, Prymas odwiedziny zebranych Członków Stanowych przyymowali.

W dniach następuiacych toczyły się na zgromadzeniach Stanów rozprawy, a w dniu 20 b. m. Seym został ukończony. Tą razą do uroczystego odprowadzenia JJWW. Kommissazry wyznaczeni byli W. JX. Baron Neustern, Proboszcz kapituły Obrz: gr:, JW. Hr. Mateusz Krasicki, Uro: Tadeusz Wasilewski i wtóry Deputowany z miasta Lwowa, Schubut.

JO. Xiążę Gubernator wręczył pierwszemu JW. Kommissarzowi protokół obrad Seymowych przy mianey Mowie, na którą JW. pierwszy Kommissarz odpowiedział; poczem JJWW. Kommissarze Seymowi odiechali.

W dniu uroczystego zagaienia Seymu, iako też w dniu zakończenia onegoż, po wszystkich ulicach, któremi ciągnął orszak uroczysty stała w paradzie osada mieyska, trzy dywizyie jazdy i mieyska milicyia; przyczem muzyki pułków piechoty: Barona Marіassy i Hr. Nugent, tudzież pułków jazdy: lekkich dragonów Xięcia Hohenzollerna, i Xięcia Rosenberga, i pułku huzarów imienia N. Cesarza, na przemianę różne sztuki grały.

Pierwszy JW. Kommissarz Seymowy dał w dniu 15 wielki obiad na 120 osób. Dnia 16 i 21 były wielkie obiady u JO. Xiążęcia Gubernatora; a dnia 18 u JW. JX. Prymasa Arcybiskupa, iako też w dniu 20 znowu u JW. pierwszego Kommissarza nadwornego, a dnia 28 u JO. Xięcia Gubernatora zabawa wieczorna, na którey znaczna liczba osób była zaproszona.

W dniu 21 b. m. nastąpiło uroczyste założenie kamienia węgielnego na dom Radny, przy zachodniem onegoż skrzydle.

Uroczystość tę poprzedziła W. Msza odprawiona w Kościele Katedralnym przez JW. JX. Potoczky, Biskupa Przemyskiego obrz: łac.

JW. JX. Prymas otoczony JO. Xięciem Gubernatorem i licznem Zgromadzeniem znamienitych osób ze wszystkich stanów, udał się o godzinie 12 w uroczystym orszaku *in pontificalibus* z Kościoła Katedralnego na plac budowy, gdzie urządzony był ołtarz; tu odprawiwszy zwyczayne modły poświęcił kamień, który po włożeniu w takowy puszki miedzianey, monetą, opisem aktu tego i innych okoliczności napełnioney został w urządzony otwor spuszczony, przez JO. Xięcia Gubernatora położony i potem osadzony.

Milicyia mieyska i dywizyia grenadyierów pułku Nugent, w którego obwódzie werbowniczym Lwów położony, wystąpiły w paradzie i tworzyły czworobok; artylleryia mieyska wystrzałami z dział na szańcu tureckim zatoczonych, ogłaszała główne momenta tey uroczystości.

W końcu muzyką pułku Nugent zagrała pieśń ludu: "Boże zachoway Cesarza Franciszka!„ a mnóstwo ludu głos swóy z czułością połączyło.

Żałować należy, iż rzęsisto padaiący deszcz znacznie przeszkodził tey świetney i poważney uroczystości.

Z Paryża d. 26 Października.

Mówią, że Xżę Raguzy przeznaczony iest na ważne dowodztwo.

Małżonka Członka Parlamentu Angielskiego, P. Burdett, która z znacznym orszakiem podróżuie, znayduie się teraz w Marsellii.

Młodzieniec Servatio, rodem z Piemontu, który służył dawniey w domu Karuzelu za szynkarza, wszedł onegday w wieczór z dwiema pistoletami do tego domu, wystrzelił z iednego do gospodarza, właśnie gdy ten odwrócił się od niego, a drugim siebie zabił. Gospodarz trafiony iest tylko w plecy i niema znaydować się w niebezpieczeństwie. Mówią, że ten młodzieniec zakochał się w córce gospodarza, i z tey przyczyny oddalony został. Inni twierdzą, że iuż dawniey okazywał ślady szaleństwa i marzyło mu się, że iest drugim Talmą. Na koszuli iego znaleziono wstęgę Legii honorowey.

Hr. Capodistria, Prezes Rządu Greckiego, odiechał ztąd dnia 22 b. m. do Marselii.

Od 30 z. m. do 12 b. m. weszło do kassy związku Przyiaciół Greków 1121 Fr. 35 cent.

Dnia 25 z. m. umarł w Autun stary Hr. Mondolot. Pomiędzy pozostałemi po nim papierami znayduią się rękopisma o magnetyzmie, w których opisanych iest wiele cudownych uleczeń.

Przed 8 dniami policyia w Bordeaux, gdzie teraz znayduie się wiele cudzoziemców, przedsięwzięła rewizyią domów publicznych i kilkanaście osób uwięziła.

P. Gregorios Paleologos, który aż do wybuchnienia rewolucyi Greckiey mieszkał w Stambule, wydał Rys obyczaiów Tureckich w wieku XIX.

Monitor zawiera co następuie: Z listów pod dniem 4 z Zante i dnia 6 Września z wyspy Cervi przy Cerigo dowiaduiemy się, że po zawarciu rozeymu z Turecką flottą (do 14 Października trwaiącego) udały się eskadry Angielska do Zante, a Francuzka do Milo dla nabrania żywności. Poruszenia flotty Tureckiey nie mogły zatem bydź uważane, mogła się więc udać do Patras, dla dostania się do odnogi Lepantu lub do Hydry dla wylądowania woyska. Fregaty Dartmouth i Armida pozostały dla uważania Navarinu. Zaledwo atoli Admirał Codrington zarzucił pod Zante kotwice, gdy przez znaki fregaty Dartmouth dowiedział się, że flotta Turecka, mimo rozeymu, z Navarino wypłynęła. Pośpieszył zaraz na morze z iednym liniiowym okrętem, 1 fregatą i 2 brygami, z iedynemi okrętami któremi w tey chwili mógł zarządzić, i postrzegł część flotty Tureckiey, składaiącą się z 7 fregat, 9 korwet, 2 brygów i 19 przewozowych okrętów. Wszystkie woienne okręty były Tureckie. Anglicy stanęli w szyku do boiu, wszelako rozkazał Admirał Tureckiemu dowodcy oświadczyć, że zadziwia go niedotrzymanie wiary, i że potęgą swoią sprzeciwi się dalszemu płynieniu eskadry Tureckiey. Turcy zwrócili się zaraz pod eskortą Anglików. Wkrótce potem widzieć się dał drugi oddział, złożony z 6 fregat i 8 brygów, pomiędzy któremi zdawały się znaydować 2 Egipskie okręty. Podobne wezwanie zrządziło takiż skutek, tak iż cała flotta wróciła do Navarino. Wiadomo, że płynęła do Patras, ale cel iey wyyścia nie iest wiadomy. Eskadra Rossyyska płynąc ku Navarino przebyła dnia 10go około Zante. Admirał Codrington umówił zeyście się z Amirałem Francuzkim de Rigny dnia 13 przed Navarino. Ostatni Admirał dowiedział się także między Cerigo i Cervo przez fregatę Armidę o wypłynieniu flotty Tureckiey i pospieszył z maiącemi przy sobie okrętami ku Navarino, gdzie przybędą za nim fregaty Juno i Armida, które do Milo posłane były. 2 Francuzkie okręty Scipio i Provence uszkodzone zostały między Cerigo i przylądkiem S. Angelo, tak iż Provence musi do Tulonu po-

wròcić, a Scipio iuż iest naprawiony i przed dniem 13 przybędzie przed Navarino.

O stanie naszey osady St. Louis w Senegalu donoszą, że handel tameczny ze wnętrzem Senegalu znacznie się powiększył. Z Naczelnikiem Kassu zawarta została umowa i w Kassu założony iest kantor handlowy, przez który odbywa się bezpośrednio handel z pokoleniami, które przymuszone były płody Europeyskie z wielkim kosztem sprowadzać przez Barbyryią; teraz obrócą zapewne karawanny drogę na Kassu.

Na Haity, podług naynowszych listów pod dniem 28 Sierpnia, panuie nayzupełnieysza spokoyność. Prezydent Boyer przyszedł do zdrowia z niebezpieczney choroby.

Od granic Hiszpańskich d. 18 *Października.*

(*Z Dzien. Tuluzy.*) Junta Manreska rozwiązała się, i członki iey udały się ku granicy Francuzkiey. Buntownicy za zbliżeniem się woysk Królewskich opuścili swe stanowiska bez zapalenia luntu; niektóre bandy błąkaią się ieszcze w nadgranicznych górach. Ludzie niższych klass powrócili do swych domów, a hersztowie posiadaią iuż tylko rozbitki woyska. Saperes znaydował się dnia 10 w San Quirse i Ripoll, i udał się do Campredon, dla odwiezienia swey siostry do Francyi i dowiedzenia się, czyli sam znaleść tam może bezpieczeństwo. Domingo Caralt, intendent woyska buntowników, wyiechał dnia 10 w nocy przebrany z zakonnikiem z Campredon, dla udania się do Francyi, miał iednak zostać schwytany i do Tarragony poprowadzony. Znaleść przy nich miano znaczną summę pieniędzy. (Podług późnieyszych doniesień znaydować się iuż ma w Perpignanie.) Buntownicy odstąpili ieszcze dnia 10go z pod Gerony i cofnęli się do Vich, gdzie zapewne we 2 lub 3 dni potem przyszło z woyskiem Królewskiem do potyczki, ieżeli zawczasu do gór nie umknęli. (Jakoż podług ostatnich doniesień to nastąpić miało.)

(*Z Dzien. Echo.*) W Puycerda i 10 mil na około przywrócona iest spokoyność. Podróżni zapewniaią, że w drodze napotykali wiele woysk Królewskich i sądzą, iż do 30,000 iest do Katalonii przeznaczonych. Człowiek przybyły z Figueras do Puycerdy, opowiada, iż w różnych mieysach napotykał bandy od 80 do 40 ludzi ktore broń składać chciały. Domingo Caralt przybył dnia 14go na ziemię Francuzką (pod Mont-Louis) i prosił o pozwolenie udania się do Perpignanu, gdzie oddawna bawi iego rodzina.

(*Z Dzien. Konstytucyionisty.*) Siedmiu buntowników, których w potyczce dnia 12go pod Sana-Coloma de Farnes poymano, zostali wczoray w Geronie rozstrzelanemi, a ósmy biegał przez rozgi. Takąż karę odnieśli oba trębacze i 2 officerowie, którzy od Ballestera wysłanemi byli do wezwania Gerony do poddania się, i odesłanemi zostaną na galery. 200 buntowników, którzy uciekli przed woyskiem Królewskim na granice Francyi, złożyli wczoray broń w Prat de Mollo. Oyciec Viades, członek junty Manreskiey, który uszedł do Perpignanu, prosił tamecznego Biskupa o pozwolenie, aby mógł Mszą miewać, lecz odebrał odpowiedź, iż dopiero po otrzymanem przebaczeniu Króla, to nastąpić może.

(*Z Dzien. Sporów.*) Zwolna bardzo zaczena w Katalonii powracać spokoyność. Hersztowie buntu, którzy się poddali, nie wiele posiadaią zaufania, i sami są niedowierzaiącemi. W Walencyi, i powiecie Tarragony, Tortosie i Balaguer stoi wiele woyska, ale mniey w górach. Pani Valdes, żona Jenerała, który Króla Ferdynanda dnia 30go Września 1823 z Kadyxu do Puerto de Santa

Marya przewiozł, poiechała z Alikante przez Marseliią do Włoch, zkąd za 8 tygodni uda się do męża swoiego do Londynu.

Wczoray rano Jenerał Hr, d' Espanna wyruszył z całąswoią dywizyią z Gerony do Santa Coloma de Fernes. Manso stoi w Vich. 4000 buntowników trzyma osadzoneBesalu i podobnaż ich liczba stoi w Olot. Bandy te zostaią pod dowództwem Abres (tak zwanego Carnicero). Główna kwatera Estanysa znayduie się teraz w Campredon, a linia iego rozciąga się aż do Ripoll. Zdaie się, iż Hr. d' Espanna postępuie kołowaniem przeciw nieprzyiacielowi.

Z Barcelony d. 17 Października,

Z rozkazu Króla wypłacony zostanie woyskowym miesięczny żołd i nawet buntowniczym oficerom, którzy się poddali, W rocznicę urodzin Króla (dnia 12 Października) Kapituła Tarragońska dała tameczney osadzie, a nawet więźniom galerowym gratyfikacyią, składaiącą się z 6 realów (real 12 gr.) dla feldfebla, 5 dla kaprala, 4 dla żołnierza i dobosza, a 2 dla więźniów. W pałacu Jenerała kapitana czynione tu są przygotowania na przyięcie NN. Królestwa Ichmość.

Znany Oyciec Punnal (sztylet) otrzymał od Króla przebaczenie i odesłany został do klasztoru, ażeby tam odbył religiyną pokutę, ieśli przełożeni uznaią zapotrzebną. Właściwe iego nazwisko iest Orry, i przydomek powyższy otrzymał z powodu mianego kazania przeciw konstytucyionistom, w którem mówił do słuchaczów: " Weźcie sztylet w prawą rękę, drugi w lewą, a trzeci, ieśli potrzeba w zęby, dla wytępienia wszystkich Negros. „

Hr. d' Espanna rozkazał w Vich wiele osób uwięzić. Wszystkie z Tarragony iadące osoby zapewniaią, że wpływ Calomardo (Ministra sprawiedliwości i łask) upada. Zdaie się, że Król dnia 26go odiedzie do Walencyi,

Z Madrytu d. 15 Października.

Królowa przybędzie dnia 22 b. m. do Madrytu, zabawi dni dwa, potem uda się w podróż do Walencyi. Dnia 18go wyiedzie oddział kirysserów gwardyi Królewskiey, dla zabezpieczenia drogi.

Rada Kastyliyska, odbędzie dziś wielkie posiedzenie, dla naradzania się z rozkazu Króla nad losem hersztów band, którzy się poddali. Gdy nasza Gazeta o działaniach Hr. d' Espanna milczy, przeto rozeszła się pogłoska, że Jenerał Monet pobity został. Brygadyer Juanito de la Rochepee, znany iako naczelnik zbroyney kupy w Nawarze przeciw Minie, przechodzi się od kilku dni po ulicach miasta naszego, i zdaie się, iż z umysłu oddalono go z Nawarry. Z Algesiras powieziono na statkach woyske do Katalonii.

Arcybiskup San-Jago de Compostela, X. Velez, oznaymił swoim dyecezanom w liście pasterskim, że utworzył z pobożnych i uczonych mężów juntę dla oczyszczenia tey prowincyi z złych xiążek, Członki tey junty mogą domy przetrząsać. Instytut ten podobnym iest do byłey Inkwizycyi.

Król nakazał znieść kilka klasztorów, a mianowicie klasztór w Monserrat, który był głównem ogniskiem teraźnieyszey rewolucyi.

W Vittoria uwięziony został krawiec, który w latach 1822 i 1823 wsławił się iako Roialista, i z tego względu wyniesiony został na zarządcę processyi S. Krzyża. Mowią, iż użył pieniędzy tego zakładu na zaciąg buntowników.

Uszli do Hiszpanii Portugalscy woysko-

mi maią bydź w pułki zebrani i pod dowództwo officerów Hiszpańskich oddani; z wszystkich mieysc maią bydź do Molina i Albaracin (w Arragonii) sprowadzonemi. Jenerał kapitan Galicyi Eguia odebrał rozkaz przez wybranie maytków uzupełnienia stoiącego w Ceuta pułku. Nakazano więc municypalnościom, aby ludzi złych postępków, a mianowicie Negros chwytać kazały. — Dnia 9 b. m. w Granadzie dał się słyszeć wykrzyk: niech żyie Król iak chcą Katalończykowie! Spokoyność została iednak wnet przywrócona.

(*Z Dziennika Sporów*). Xżę Hiiar odebrał zlecenie towarzyszenia N. Królowey Jmci i zawiadywania w podróży Królewskim pałacem. Mówią, że Infant Franciszek uda się z swoią Małżonką do Włoch. Codziennie następuią tu nowe uwięzienia i Prezes Królewskiego sądu w Tarragonie przysłać miał spis stu osób, które bydź maią z Madrytu wygnane. Na radzie złożoney z Arcybiskupa Tarragony, Ministra Calomarde i Prokuratora jeneralnego pod przewodztwem Króla postanowić miano, iż na przyszłość wszystkie w Katalonii wakuiące urzędy i prebendy Katalończykami będą tylko osadzone.

Z Lizbony d. 10 Października.

Gazeta tuteysza zawiera następuiący urzędowy artykuł: " Przez przybyły tu dnia 8 b. m. okręt Camoes Xiężna Rejentka odebrała list od N. Brata swego Don Pedro IV. w którym udziela iey w odpisie wyrok przez który Infant Don Miguel Zastępcą w rządzie tych Królestw mianowany został, a ten iest następuiącey osnowy: Z wielu ważnych powodów, które Królewską moią uwagę zwróciły, i zważywszy, iż bezpieczeństwo kraiu zawsze naywyższym prawem bydź musi dla każdego Monarchy, który pragnie szczęścia swych poddanych; maiąc nadto wzgląd na rozsądek, czynność i moc charakteru nayukochańszego i nayszanownieyszego Brata moiego Infanta Don Miguel: uznałem przeto za dobre mianować go moim Zastępcą i zlewam na niego wszystkie moie, iako Królowi Portugalii i Algarbiów służące prawa, tak iak są przez konstytucyią ustanowione, ażeby stósownie do konstytucyi temi Królestwami zarządzał. Wspomniony Infant Don Miguel, móy nayukochańszy i nayszanownieyszy Brat uskuteczni to wszystko w całey osnowie. W pałacu w Rio-Janeiro dnia 3 Lipca 1827 r. Podpisano własną J. K. Mci ręką.,, — Ministeryium spraw zagranicznych. Poseł Portugalski w Londynie donosi w piśmie swoim z dnia 26 Września, że przez przybyłego tam tegoż dnia gońca Austryackiego odebrał pismo od Pana Pereira pod dniem 15 Września, w treści: że on Pereira na kilka dni pierwey przybył do Wiednia, i oddawszy Infantowi Don Miguel listy od Króla Don Pedro IV. na zaproszenie udał się do Xcia Metternicha do Königswarth. Na owczas nie było ieszcze nic w Wiedniu względem wyiazdu Infanta do Portugalii oznaczonem, iednakże mówiono, iż iest bliski i nastąpi pewnie przez Francyią i Anglią. Domyślano się, iż iak tylko Xiążę Metternich ziedzie do Wiednia (co miało dnia 23 Września nastąpić) i rozmówi się z Cesarzem i Infantem, urządzone zostaną dalsze w tey mierze kroki. Poseł dodaie, iż sądzi że dnia 10 b. m. będzie o tem uwiadomiony.

Taż Gazeta wzywa obywateli, ażeby osobiste interessa poświęcili dobru kraiu i przytłumili w sobie przywidzenia i namiętności. " Przyiaciele Infanta Don Miguel niechay pomyślą, iż miley mu będzie rządzić narodem, który tron Portugalski udzielił iego Domowi, niżeli stronnictwem, iakokolwiek dobryby był iego początkowy zamysł. Naymędrsi i godnieysi przykładać się powinni, ile w ich iest mocy, do publiczney spokoyności, która zawsze obchodzi tego Xcia, &c.,,

Z Elvas piszą pod 3 b. m. że tam panuie spokoyność; osada tameczna składa się z 4000 ludzi; lud iednak zostaiący pod wpływem Duchownych zawsze okazuie wstręt do konstytucyi.

DODATEK DO N^ro 90. GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 11 LISTOPADA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Raumira.

Dzień	godzina	Barometr z reduk: na 0° r.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Listop:	god:	cali lin:	stopnie	stop:			
	7	27 4, 293	+ 5. 6	84	Zachodni wicher	Pochmurno	o g. 8 4/3 śnieg z des:
	12	„ 5, 007	+ 3. 3	71	Połud: Za. mocny	Pogoda z Chmur:	
6.	3	„ 5, 660	+ 3. 1	67	„ „	Chmury	
	9	„ 3, 757	+ 0. 2	85	Zachodni mocny	Pogoda z Chmur:	
	7	27 3, 083	— 1. 1	86	Połud: Za: mocny	Pochmurno	śnieg.
7.	12	„ 3, 696	+ 0. 6	76	„ „	Pogoda z Chmur:	
	3	„ 3, 632	+ 0. 4	76	Zachodni mocny	Pochmurno	o go. 4 śnieg.
	9	„ 3, 536	— 0. 1	85	„ „	„	
	7	27 2, 911	— 0. 2	85	Zachodni wicher	Pochmurno	w nocy śnieg.
8.	12	„ 3, 003	+ 3. 1	71	„ mocny	„	o g. 12 1,4 śnieg.
	3	„ 2, 972	+ 1. 9	73	„ „	„	
	9	„ 3, 372	— 2. 8	85	„ słaby	Pogoda z Chmur:	
	7	27 3, 815	— 0. 8	85	Zachodni średni	Chmury	
9.	12	„ 3, 955	+ 2. 2	71	„ „	Pochmurno	
	3	„ 3, 936	+ 1. 8	72	Połn: Za: średni	Pogoda z Chmur:	
	2	„ 3, 712	— 1. 5	80	„ słaby	„	

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

Z Rzymu d. 18 Października.

Wczoray udał się Oyciec S. do Tivoli i obeyrzał tameczne wodne budowy nad rzeką Aniene. W wieczór powrócił Jego Swiątobliwość do Watykanu.

Kardynał Giustiniani (dawniey Nuncyusz w Hiszpanii) odiechał dnia 15go b. m. do swego biskupstwa Imola.

Xżę Buckingsnam przybył z wysp Balearskich do Palermo; chce przed zwiedzeniem Włoch widzieć Sycyliią.

Jedna z wielkich kolumn, na których stać ma trybuna Bazyliki S. Pawła, przybyła iuż tu Tybrem. Od czasów dawnych Rzymian nie widziano tu tak ogromney massy kamienney; iest 52 palmów Rzymskich długa, a 22 ma obwodu.

Z Bukarestu d. 11 Października.

Z Stambułu nadszedł rozkaz do Hospodarów Xięztw Multan i Wołoszczyzny, ażeby niezwłocznie złożyły Porcie nadzwyczayny woienny pobór w gotowiźnie i zbożu. Rozkaz ten zatrwożył wszystkich i nie wiedzą iak sobie w teraźnieyszych okolicznościach postąpić maią. Do tego żądania Porty tak są wielkie, iż przy naylepszey chęci niepodobna ich uskutecznić. Każde Xięztwo dostawić ma 20,000 łasztów zboża, ieden mil: piastrów, 10,000 rogatego bydła, 30,000 owiec, 6000 koni i kilkanaście tysięcy centnarów skór do Naddunayskich twierdz w przeciągu 5ciu tygodni. Biedni mieszkańcy obu Xięztw ucierpieli wiele przez ostatnie zaburzenia; Boiarowie uszli powiększey części z kraiu, i przez swoie oddalenie utracili znaczne summy, które za powrotem starali się na swoich poddanych odzyskać, i teraz nie zechcą zapewne z swoich maiątków złożyć nakazanego poboru. W Jassach szczególniey zachodzić ma wielkie nieukontentowanie i życzenie zmiany rzeczy.

Z Kopenhagi d. 27 Października.

Podług ostatniego oznaymienia nadeszły dla Greków następuiące składki: do Pastora Basiholm w Slagelse 750 talarów; do Hempla w Odense około 1200 tal: do Kapitana Stockflet w mieście naszem 270 tal: i t. d. Podobnie iak ostatni i Hr. Holstein na Holsteinburg, który wydał pisemka na korzyść Greków, wydał także teraz Pana Block Tozen pisemko pod tytułem: "Prawo i wolność, czyli obywatelstwo świątowe, Duńskie i Niemieckie poema.,,

Z Freyburga d. 24 Października.

Dnia 20 b. m. o godzinie 5 w wieczór ziechał tu J. K. Wysokość Wielki Xżę Badeński w towarzystwie gabinetowego Ministra Barona Berstett. Mieszkańcy okazali swą radość przez powszechne oświecenie miasta, które było tak wielkie i świetne, iż wszystkie ulice zdawały się, jakoby unosiły się po morzu światła. Dnia 21 odbyło się tu poświęcenie Arcybiskupa naszego z uroczystością Rytuałem Rzymskim przepisaną w Kościele Uniwersytetu. Odbył ten obrządek Arcybiskup Koloński, Hr. Spiegel, przy Assystencyi Biskupa Evory i Dziekana arcybiskupiey Katedry Doktora Burg. Mnogość obecnych cudzoziemców, dla przypatrzenia się uroczystey processyi do Uniwersyteckiego Kościoła i na powrót do Metropolitalnego, była nie do uwierzenia wielka; od wieków nie znaydowała się w mieście naszem taka ilość zgromadzonych ludzi. W południe udzielił W. Xżę noweinu Arcybiskupowi i Kapitule prywatne posłuchanie, potem był wielki obiad w pałacu W. Xcia. W wieczór zaszczycił W. Xżę obecnością swoią teatr, w którym wystawiona była opera Tankred. Dnia 23 odbył przegląd 4go liniowego pułku Margr: Leopolda. Uniwersytet uwiecznił obecność W. Xcia akademicką uroczystością. Dnia 23 odiechał J. K. Wysokość na powrót do Karlsruhe.

Z Stambułu d. 4 Października.

Porta odebrała wiadomość, że stoiąca w Navarino na kotwicach Egipska flotta iest przez Angielską eskadrę tak, ściśło zamykaną, iż na morzu niemoże żadnych czynić poruszeń. Sułtana miała razem ta wiadomość

zatrwożyć i rozgniewać, zwłaszcza, że Ibrahim Basza na wyraźne żądanie iego Oyca, Mehmed Alego, upoważniony iest do działania i przedsiębrania środków wedle swey woli, za które nikomu iak tylko oycu swoiemu iest odpowiedzialnym. Lęka się więc Porta, aby Ibrahim nie wszedł w iaki układ, któryby sprzeciwiał się iey interessom. Tymczasem Sułtan wysłał pełnomocnika do Ibrahima. Zamknięcie Navarinu, pokazanie się dwóch woiennych Rossyyskich okrętów na Bosphorze i stoiące w gotowości w Bessarabii woysko może nakoniec nakłonią Portę do przyięcia pośrednictwa, przynaymniey przy każdey sposobności okazuie dla P. Ribeaupierre naywiększy szacunek, a przy układach pod iego kierunkiem prowadzonych względem wolney żeglugi po morzu Czarnem bander Hiszpańskiey i Neapolitańskiey, szczególnieyszą powolność. Przełożenie zaś iey względem obecności woiennych Rossyyskich okrętow podobnieysze iest do przyiacielskiego doniesienia niż do użalenia.

(Tegoż dnia i z tey Stolicy z Gazety powszech:)

Rozdwoienia pomiędzy Grekami, które za pośrednictwem sprzymierzonych Mocarstw poczytywano za ukończone, zaczenaią się na nowo okazywać, i walka pomiędzy stronnictwami podobno dopóty nieustanie, aż potężne ramię obeymie wodze rządu tego nieszczęśliwego kraiu. Kolokotroni, ten niespokoyny wódz, który od przybycia do Morei Ibrahima Baszy odznacza się podeyrzanem postępowaniem, i iego intrygi przyspieszyły poddanie się Navarinu, zdaie się w teraźnieyszych okolicznościach osobną postępować drogą i chcieć pod swoim przewództwem nową rządową utworzyć kommissyią. W tem celu wszedł w związki z Koryntem i Argos i stronników swoich wezwał do przystąpienia do obioru nowey rządowey kommissyi. Jakie nieszczęścia takowy krok w teraźnieyszem położeniu na Grecyią ściągnąć może i do iak krwawych scen dać powod, łatwo przewidzieć można. Jedynie obecność Hr. Capodistria uspokoić może umysły i odwrócić grożące klęski; burzliwy duch Greków wymaga doświadczonego i silnego kierownika. — Poddanie się Porcie różnych powiatów stałego lądu nieprzyiemne zrobiło wrażenia na tuteyszych przyiaciołach Greków którzy cieszyli się, że niepodległość Greków nie iest wątpliwą, i że nowy ten kray obeymować także w sobie będzie Attykę, Liwadyią i Tessaliią.

— Dnia 8go —

Onegday zebrał się Dywan i przeszło dwie godziny obradował. Reis-Effendy, który zawsze ieszcze iest słaby, znaydował się na nim. Po ukończonem posiedzeniu Reis-Effendy rozmawiać miał z Tłumaczem Posła Austryiackiego, i głoszą, iż Porta pragnie porozumieć się z pośredniczącemi Mocarstwami. Posłowie Angielski i Francuzki wyprawili gońców do swych Dworów. Sułtan okazuie się teraz mniey ludowi niż dawniey, i nie doziera sam robot w arsenale i nad obwarowaniem Bosphoru, ale powierzył tę czynność kommissyi. Nowo utworzonych woysk nie ćwiczy także tak często iak dawniey i zapał iego do nowych urządzeń zdaie się, że cokolwiek się zmnieyszył. — Z Grecyi nadeszły iedne drugiem sprzeciwiaiące się doniesienia. Podług iednych Kommissyia rządowa miała się rozdwoić i rozwiązać, a podług drugich Kolokotroni miał przeciw niey powstać i chciał sobie władzę przywłaszczyć. Słychać także z iedney strony, że Ibrahim Basza z całą swoią siłą idzie do Trypolizy, dla postąpienia ztamtąd przeciw Koryntowi, a z drugiey, że zwrócił woyska na

okręty, dla wyladowania na Hydrę, ale nie dopuściły tego połączone eskadry i do rozeymu go zmusiły.

DNIA 24go LISTOPADA r. b.

nastąpi niezawodnie Ciągnienie Loteryi na piękne Państwo Gmünd w Austryi, oraz na wielką Oberżę w Boemceil, gwarantowaney przez wielki Dom handlowy A. C. Schrama w Wiedniu.

Loteryia ta będąc tylko z 94,400 losów sprzedanych złożona, zawiera w sobie bez porównania wielką liczbę bo 16,302 bil: wygrywaiących, między któremi za 2 treffery przeznaczona summa odkupna 225,000 Zł. W. W. również inne kwoty pieniężne po 15,000. 10,000. 4000. 2000. 1000. 500 &c. &c. &c. wynoszące ogólną summę 424,571 Zł. Walu: Wiedeńs: stanowią istotne korzyści tey Loteryi, z których dla graiących wielkie do wygraney wypływa podobieństwo, gdyż z przecięcia na każden 6ty Los iedna wygrana przypada, co rzadko przy podobney Loteryi zdarzać się zwykło.

Jeden Los kosztuie 10 ZR. W. W. lub 18 zł. Pol: a biorącemu razem więcey sztuk udzielony zostanie w dodatku kategoryczny frey los, któren pewną kwotę niezawodnie wygrać musi, stósownie do planu, któren w Kantorze J. Louis w Krakowie w Rynku przy ulicy Grodzkiey, żądaiącym gratis rozdaie się.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę dnia 11 b. m., daną będzie Wielka Melo-Drama w 4ch aktach, z francuzkiego Pana Caignez przetłómaczona: *Puszcza pod Hermansztad.* W 2gim akcie tey sztuki, mała Wirginiia Kenebel, uczennica Konserwatoryum Paryzkiego i z pism publicznych znana iako: *Dziecko cudowne*, będzie miała zaszczyt okazać kunszt tańczenia, produkuiąc się w tańcu: *Noble narodowym Węgierskim, solo.*

DONIESIENIA.

Na mocy uchwały Rady Familiyney ddto 22 Września r. b. przez Trybunał I. Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i iego Okręgu dnia 19 Października r. b. zatwierdzoney, rozpocznie się dnia 1go Listopada r. b. o godzinie 3ciey z południa w Kamienicy przy Ulicy Szpitalney pod Liczbą 607 licytacyia różnych ruchomości po niegdy ś. p. Macieiu Szestaubrze pozostałych, iako to: garderoby, faiansów, rzeczy miedzianych, blaszanych i zegarów. — W Krakowie dnia 7 Listopada 1827 r. *Małakiewicz*, Notaryusz Publ.

Podpisany Notaryusz W. M. Krakowa z Okręgiem z mocy upoważnienia Wysokiego Trybunału z dnia 11 b. m. do Nru 3883 wydanego, zawiadomia wszystkich interessowanych Właścicielów, zastawione fanty dawniey u Staroz: Samsona Borgera, późniey u iego żony Małki Borgerowey, a teraz w ich massie maiących; ażeby końcem usprawiedliwienia złożonych zastawów przez porównanie ich podań, z zapisem w Inwentarzu urzędownie sporządzonym w kancellaryi podpisanego Notaryusza w Krakowie przy głównym Rynku, w Kamienicy Szara zwaney pod L. 16 będącey, osobiście każdodziennie w godzinach ranny h od 9tey do 12tey wyiąwszy dni świąteczne i Soboty stawali; którym gdy żadna wątpliwość, ani co do rzeczywistości osoby, ani co do ilości zastawionych fantów, ani co do powziętych pieniędzy, nie będzie na przeszkodzie, na ów czas po opłaceniu do massy ilości na zastaw powziętey w monecie srebrney Courant, i procentu po 6/100 do czasu wykupna, wszystkim takowe fanty, w godzinach popołudniowych, tychże samych dni przez podpisanego Notaryusza wydawanemi będą. Termin do takowego wykupna fantów, od 1 Listopada do ostatniego Grudnia r. b. przeznaczaiąc, po upłynienieniu którego w myśl Reskryptu Wys: Trybunału z dnia 15 M ja r. b. ad Nr. 1179 stósownie do obwieszczenia, przez podpisanego w 18 Lipca r. b. w Dziennikach i Gazetach umieszczonego, postąpiono będzie.

W Krakowie dnia 19 Października 1827 r. *Leo Rawicz Pszczołkowski.*

W Dobrach Alexandrowice Gminie IV. Balice we Dworze w drodze exekucyi Sądowey odbędzie się licytacyia dnia 20 Listopada r. b. o godzinie 10 rano, a 3 po południu i dni następnych: mebli, różnych, porcellany, konfitur, soków, bielizny stołowey, zboża w snopie i ziarnie, drzewa w siągach, jałownika, lasu morgów 10, zaraz za gotową zapłatę, w monecie srebrney Courant, oraz propinacyia z karczm w tych Dobrach do wyszynku należących na lat 3 w dzierżawę puszczona będzie, których obięcia sobie życzący, w potrzebne Vadium złp. 300 zaopatrzyć się raczą, gdzie warunki potrzebne zaraz przy licytacyi odczytane zostaną. — W Krakowie dnia 10 Listopada 1827 r. *Skorczyński* K. S.